

BG

BG

BG

КОМИСИЯ НА ЕВРОПЕЙСКИТЕ ОБЩНОСТИ

Брюксел, 21.3.2007
COM(2007) 125 окончателен

**ДОКЛАД НА КОМИСИЯТА ДО СЪВЕТА, ЕВРОПЕЙСКИЯ ПАРЛАМЕНТ И
ЕВРОПЕЙСКИЯ ИКОНОМИЧЕСКИ И СОЦИАЛЕН КОМИТЕТ**

ДЕЙСТВИЕ НА ДИРЕКТИВА 98/34/ЕО ОТ 2002 ДО 2005 г

{SEC (2007)350}

СЪДЪРЖАНИЕ

Кратко изложение	3
ЧАСТ I: СТАНДАРТИ.....	4
1. УВОД.....	4
2. Процедура по ИНФОРМИРАНЕ	4
2.1. Действие на процедурата през периода 2002-2005 г.	4
2.2. Заключение	5
3. Мандати.....	5
3.1. Действие на процеса по подаване на мандати през периода 2002–2005 г.	5
3.2. Тенденции при мандатите	6
3.3. Заключение	8
4. Официални възражения.....	8
4.1. Действие на процедурата през периода 2002-2005 г.	8
4.2. Заключение	9
ЧАСТ II: ТЕХНИЧЕСКИ РЕГЛАМЕНТИ.....	10
1. Развитие през периода 2002-2005 г	10
1.1. Географско покритие	10
1.2. Приложение на процедурата в контекста на „по-добро законодателство“	11
1.3. Подобрения по управление на процедурата.....	11
2. Приложение на процедурата по нотификация	12
2.1. Ефективност: общ обзор.....	12
2.2. Приложение на спешната процедура	14
2.3. Утвърждаване на мерките на Комисията.....	14
2.4. Диалог с държавите членки	14
2.5. Нарушения на Директивата	14
2.6. Заключение	15

КРАТКО ИЗЛОЖЕНИЕ

Настоящият доклад анализира приложението на процедурите, предвидени в Директива 98/34/ЕО¹ („Директивата“), относно стандартизация и и технически регламенти, през периода от 2002 г. до 2005 г. Докладът изтъква значителния принос на процедурата по стандартизация и нотификация за работата на единния пазар, като усъвършенства всяка една национална нормативна среда².

Частта, отделена за стандартизация, се състои от процедурата по информиране за стандарти, заявки от Европейската комисия до европейски организации по стандартизация за разработване на стандарти (мандати) и официални официални възражения срещу стандарти. Всяка една от тези дейности е доказано важна като елемент от функционирането на единния пазар. Процедурата по информиране наложи прозрачност в стандартизацията на национално, а следователно и на европейско ниво, като насърчи отделните национални органи по стандартизация да продължат да предприемат инициативи на европейско ниво и така да съдействат за европейската хармонизация. Официалните Официални възражения дадоха възможност на държавите-членки и на Комисията да се уверят, че стандартите отговарят на целите на регулирането, и в частност, когато се използват за нуждите на законодателство тип „Нов подход“. Мандатите определят средствата, чрез които се определят отношенията между службите на Комисията и стандартизаторите и взаимодействието на нивото на политиките и техническото им изражение.

Нотификацията до Комисията относно национални технически регламенти преди приемането им, както в областта на производството на стоки, така и в тази на услугите на информационното общество, се оказа ефективен инструмент за предотвратяване на търговски бариери и за сътрудничество както между държавите членки и Комисията, а и между самите държави-членки. Основаният на превенция и диалог подход, който характеризира процедурата на нотификация, се оказа особено полезен при подготовката на разширението на вътрешния пазар с десет нови държави-членки през 2004 г. Процедурата по нотификация се оказа важен инструмент за насочване на всяка една национална законодателна активност в някои нови сектори и за усъвършенстване качеството на национални технически регламенти – чрез повишена прозрачност, общодостъпност и ефективност, в области, които не са хармонизирани или са хармонизирани само частично. По-ясната правна рамка на всяка една държава-членка улеснява икономическите субекти при достъпа им до пазари и при прилагането на нови регламенти.

¹ Директива 98/34/ЕК на Европейския парламент и Съвет от 22 юни 1998 г. относно процедура по нотификация за технически стандарти и регламенти и правила за услуги на информационното общество (ОВ L 204 от 21.07.1998 г.), допълнена и изменена с Директива 98/48/ЕК (ОВ L 217 от 05.08.1998 г.).

² Виж *План за действие за подобряване на нормативната среда*, COM (2002 г.) 278 окончателен. Виж също *По-добро законодателство за растеж и заетост в Европейския съюз*, COM (2005 г.) 97 окончателен.

ЧАСТ I: СТАНДАРТИ

1. УВОД

В този раздел се описва тази част от Директивата, която засяга стандартите³, като се разглеждат три основни дейности: процедура по информиране за стандарти, заявки на Комисията до европейски организации по стандартизация (ЕОС⁴) за разработка на стандарти (мандати⁵) и официални официални възражения срещу стандарти, основно по Директивите тип „Нов подход“⁶; освен това се дават статистически данни за периода 2002-2005 г. и анализ на приложението на разглежданата част от Директивата.

2. ПРОЦЕДУРА ПО ИНФОРМИРАНЕ

Процедурата по информиране в областта на стандартите има за цел да следи новите мерки по стандартизация, предприемани от националните институти по стандартизация (НИС; признати като такива в Директивата). Разработените системи основно позволяват на други институти да коментират, участват в работата или предложат инициатива на европейско ниво (виж приложение 1).

2.1. Действие на процедурата през периода 2002-2005 г.

Процедурата се прилага с успех от 2002 г. до 2005 г. От ежегодните доклади на Европейски комитет по стандартизация CEN и Европейския комитет по стандартизация в електротехниката CENELEC се вижда, че средно годишните нотификации на национални мерки намаляват спрямо предходните доклади. За периода 1995–1998 г. те са средно 1922 годишно, докато за периода 1999-2001 г. са 1587. За отчитаният в този доклад период средногодишната норма е от 1537 (приложение 2). Трябва да се отбележи, че данните за отделни години отчитат ефекта от нови членове на CEN и CENELEC от EC-10.

Приложение 3 дава разбивка по държави за нотификации. Разбивката по сектори (приложение 4) показва, че в най-широк смисъл строителният сектор доминира в националните нотификации, като структурите, сградите и конструкциите, бетонните и метални структури са постоянно сред най-честите десет области на нотификации. Други значителни области са тези на хранителните продукти и качеството на водата.

Разпространяваната по тази процедура информация продължава да води до искания за допълнителна информация от Комисията, както и допитвания относно запора (член 7), произтичащ от нотификация или други източници.

³ За повече информация за европейската политика по стандартизация виж: http://ec.europa.eu/enterprise/standards_policy/index_en.htm

⁴ Европейски комитет по стандартизация (ЕКС), Европейски комитет по стандартизация в електротехниката (ЕКСЕ) и Европейския институт за стандарти в далекосъобщенията (ЕИСД) .

⁵ Мандатите са заявки, представляващи покана до европейска организация по стандартизация, която може да се приеме при определени условия.

⁶ Относно Директивите тип „Нов подход“ виж www.newapproach.org

След разширението на 1 май 2004 г., НИС на десетте нови държави-членки станаха пълноправни членове на CEN и CENELEC, а в резултат на това броят на нотификациите постепенно нараства през отчетния период (виж приложение 3). От 2003 г. до 2005 г. броят на нотификациите от ЕС – 15 отбелязва възходяща тенденция. Присъединяването на ЕС-10 доведе до допълнително нарастване на цялостните данни. Приносът на новите държави-членки след разширението е около 15-20 % от общия брой нотификации за национални мерки. Тези държави-членки вече прилагат процедурата и допринасят за националното функциониране на стандартизацията в Европа.

Чрез изискването си за обнародване на националните мерки по стандартизация, процедурата по информиране поощрява всички заинтересовани страни, които отчитат възможността за разширяване на работата си на европейско ниво. Процедурата по информиране насърчава различните НОС да изравнят нивото на прилаганите мерки с европейското, като по този начин допринасят за единния пазар и европейската хармонизация.

В новата област за стандартизация на услугите броят на нотифицирани инициативи на национално ниво е по-скоро висок (макар да не фигурира в челната десетка за годината). Това доведе до необходимостта Комисията да проучи тези области, например, в края на 2005 г., при изготвяне на мандат за стандартизиране на телефонните центрове за обслужване на клиенти. Оказа се, че на национално ниво съществуват множество инициативи в тази област и те бяха сближени възможно най-много при съставяне на мандата.

2.2. Заключение

Продължава да е значителен броят на националните инициативи, нотифицирани според процедурата за информиране. Колкото до сектора на услугите, нотификациите се наблюдават, за да насърчат работата по стандартизация да се извършва по възможност на европейско ниво, като по този начин се налага хармонизация в Европа.

Новите държави-членки, ЕС-10, вече играят очакваната роля в процедурата по нотификация, така че може да се очаква системата да функционира добре и в бъдеще.

3. Мандати

Мандатите за стандартизация са утвърден инструмент на Комисията, чрез който се налагат технически спецификации, поддържащи европейското законодателство и/или политика. Това са заявки до ЕОС за разработка на стандарти, в които се съдържа референтна рамка за самата разработка (виж приложение 1). Те са задължителни, когато законодателството се поддържа от стандарти, например в контекста на директивите от „Нов подход“.

3.1. Действие на процеса по подаване на мандати през периода 2002–2005 г.

През отчетния период до ЕОС са подадени общо 55 мандата, като освен тях са заведени още 10 мандата за допълнения и изменения в строителния сектор (виж приложение 5). Както и за предходните периоди, голям брой мандати се отнасят до Директивите от

„Нов подход“ (20, както и 10-те допълнения и изменения). От подадените мандати, 46 са за разработка на стандарти, 8 са за програми и 1 е бил мандат за изследване.

Постоянният комитет, създаден по реда на член 5 („Комитетът“), е консултиран на два пъти, без мандат, за стандарти по Директивата за обща безопасност на продуктите (2001/95/ЕК), като данните за тези консултации следва да се обнародват в Официален вестник, за да се приеме съобразност с разпоредбите на тази директива.

Процесът по подаване на мандати е утвърден и функционира добре. Неофициалните консултации провеждани с членове на Комитета преди документооборота означават, че обикновено мандатът се възприема по консенсус още преди началото на официалните консултации.

Към края на отчетния период заинтересованите организации от европейски стандарти като Европейската асоциация за координиране на представителството на потребители при разработка на стандарти (АНЕК), Европейска организация на гражданите за екологични стандарти (ЕКОС), Европейската организация на занаятчийските камари и малките и средни предприятия за стандартизация (НОРМАПМЕ) и Европейския синдикален институт – изследвания, образование, здравеопазване и безопасност (ЕСИ – ИОСБ) са добре интегрирани в процеса. По този начин неофициалните консултации стават по-прозрачни.

База данни на мандати

За да усъвършенства прозрачността, DG ENTR е разработил база данни на мандати. В базата данни се съдържат мандати със серийни номера M/xxx. Базата данни е общодостъпна в Интернет от 2005 г. на адрес:

http://ec.europa.eu/enterprise/standards_policy/mandates/index.htm

През отчетния период продължи практиката да се следят всички консултации по мандати с Комитета чрез постоянно актуализирани списъци. Напредването на работата по определен мандат се следи от съответния сектор на Комисията. В някои случаи от ЕОС изискват финансиране на разработки по мандати и според приоритета на разработката и съответната ѝ оценка могат да се отпуснат субсидии.

3.2. Тенденции при мандатите

Тенденцията при издаване на мандати е постоянното им нарастване.

Обхватът на темите на издаваните мандати продължава да се разширява. Макар много да продължават да се издават за Директиви „Нов подход“, като цяло техният процент е паднал през отчетния период от 57 % на 36 %. Броят на мандатите в други области на политиката продължава да е голям (виж приложение 6), това важи в частност за околната среда, където са издадени 12 мандата, но също така за транспорта (5) и защитата на потребителите (4).

Мандати, подкрепящи законодателството и политика по опазване на околната среда

Всеки пети мандат, издаден през периода 2002–2005 г., касае околната среда. От биоотпадъци до биогорива, от отпадъци от електронно оборудване до продукти, използващи енергия, навсякъде изобилстват примери за ролята, която според Комисията играят стандартите в тази важна за политиката област.

На това се набляга в Становище на Комисията относно интегриране на аспекти на околната среда в европейските стандарти (COM (2004) 130 окончателен), където се подчертава ролята, която стандартите могат да играят в разгръщането на политиката на Комисията за защита на околната среда и устойчиво развитие.

През отчетния период са издадени мандати в подкрепа на широк обхват законодателни инициативи. Включени са законодателни мерки в области като единно европейско небе, козметика, интермодални транспортни единици и пътни такси, конвенционални железопътни системи, хранителни продукти, храна за животни и обща безопасност на продуктите, както и околна среда.

Голям е броят на мандатите (около 50 %), издадени в подкрепа на законодателство извън „Нов подход“ (виж приложение 5), което показва, че съвместния регулаторен подход е приет при широк набор услуги на Комисията.

Широтата на обхванатите законодателни области доказва ангажираността на стандартите със съвместния регулаторен подход. Прилагането на този модел насърчава регулаторен подход, който не утежнява законодателството на Общността с прекомерно подробни правила, като по-скоро оставя на производители и заинтересовани лица задачата да разработят стандарти, които да преведат в технически норми регулационните, което е прилагане на принципите на по-добро законодателство.

Мандати се използват все по-често в подкрепа на нови области на европейската политика. Такива примери са мандатът за изследване на водородните горивни клетки, програмният мандат за риска от престъпления с продукти и услуги и мандатът за стандарт по филмови архиви.

През 2003 г. за първи път бе издаден мандат за стандарт в сектора на услугите. През 2005 г. той бе последван от още два мандата, като към края на отчетния период още един е във фаза консултации на заседания на Комитета. Това е нова сфера за разрастване на национални, европейски и международни стандарти. Тук процесът на издаване на мандати се свързва с процедурата по информиране, като подетите инициативи за стандарти в сферата на услугите на национално ниво бяха специално проучени за съставяне на мандата за центрове за обслужване на клиенти (виж точка 2.1 по-горе).

Така очерталите се тенденции за прилагане на мандати в подкрепа на законодателство извън „Нов подход“ и в нови области на политиката отразяват ситуация, при която европейските стандарти се използват все по-често в подкрепа на политиката на Комисията за по-добро законодателство. Това е установено в, и също така насърчено, Становище на Комисията от 2004 г. за „Ролята на европейските стандарти в рамките на европейската политика и законодателство“⁷.

⁷

COM(2004) 674 окончателен от 18.10.2004 г.

3.3. Заключение

Макар процесът на издаване на мандати да е ясно установен, следва да му се обръща постоянно внимание, за да продължи да функционира плавно. За тази цел основна роля играят неофициалните консултации между заинтересованите страни преди консултациите в Комитета, затова те следва да се затвърдят.

За да усъвършенства прозрачността на работата на Комитета, Комисията разглежда задълбочено възможността да покани европейските заинтересовани организации като ЕНЕК, ЕКОС, ЕСИ – ИОСБ и НОРМАПМЕ да участват в разширените му заседания.

За да се усъвършенства прозрачността, ще се въведат консултации по писмена процедура, така че всички членове на Комитета да виждат бележките на останалите, като по такъв начин писмените консултации ще са равнопоставени с тези, осъществявани при заседанията на Комитета.

Процесът на издаване на мандати доказва ролята си при разпространяване на стандартизацията в нови области на законодателството и политиката на ЕС. Това се потвърждава и от факта, че известен брой нови законодателни актове на ЕС препращат към Директивата.

***Vademecum* за европейски стандарти**

Процедурата за работа с мандати, официалните възражения срещу хармонизираните стандарти и публикацията на референти за хармонизирани стандарти са обобщени във *Vademecum* на европейските стандарти, като в корпуса са включени и други свързани с темата документи.

Преди обнародването на *Vademecum*, Комисията се консултира с Комитета и други заинтересовани лица.

Този *Vademecum* е обнародван на следния електронен адрес:

http://ec.europa.eu/enterprise/standards_policy/vademecum/index.htm

4. ОФИЦИАЛНИ ВЪЗРАЖЕНИЯ

Директивите „Нов подход“ съдържат предпазни клаузи за случаите, когато хармонизиран стандарт не създава условия, при които продуктите да отговарят на основни изисквания на отнасяща се до тях директива. В такива случаи държавите-членки или Комисията могат да заведат формално възражение срещу въпросния стандарт, по който се консултира Комитета (за подробности по процедурата виж приложение 1).

4.1. Действие на процедурата през периода 2002-2005 г.

През отчетния период броят на възраженията, довели до Решения на Комисията, е малък – общо осем (8). В пет случая Решението е било да се спазва презумпцията за съобразност, а в три от случаите възраженията са изцяло или частично оттеглени (виж приложение 7).

Когато обаче се отчетат нотификациите по нови възражения, броят на официалните официални възражения нараства. Основните области са по директивите за машини, детски играчки, строителни продукти и медицински устройства.

В някои случаи, проблеми свързани, със съвместимостта на стандарти, са обсъждани в Комитета и са водили до завеждане на процедури по допълнение и изменение на хармонизирани стандарти без необходимото официално възражение.

4.2. Заключение

Макар процесът от получаване на възражението до обнародване на Решение да е дълъг като време, като цяло процедурата работи нормално.

По сроден за мандатите начин и с цел да се усъвършенства прозрачността, Комисията дава на решенията по официални възражения публичност, като ги консолидира и предоставя под формата на актуализиран график за действия при всяко заседание във връзка с официалните възражения, поставени пред Комитета.

ЧАСТ II: ТЕХНИЧЕСКИ РЕГЛАМЕНТИ

1. РАЗВИТИЕ ПРЕЗ ПЕРИОДА 2002-2005 Г

Процедурата по нотификация за национални технически регламенти („процедурата“) позволява Комисията и държавите-членки на ЕС да проучат предварително техническите регламенти, които държавите-членки възнамеряват да приемат за продукти (промишлени, селскостопански и риболовни) и услуги на информационното общество (виж приложение 8). Процедурата се прилага по опростен начин за държавите-членки на ЕАСТ, които са страни по Споразумението за Европейско икономическо пространство и за Швейцария и Турция (виж приложение 12).

Главни предимства на процедурата

- Позволява разкриване на новопоявили се бариери във вътрешния пазар, още преди те да са оказали отрицателно въздействие, като по този начин се избягват дълги и скъпи производства по нарушения.
- Позволява на държавите-членки да преценят степента на съвместимост със законодателството на Общността, включително и с директиви, на нотифицирани проекти.
- Активното участие на държавите-членки при оценка на нотифицирани проекти през годините е подпомогнало установяването на активен диалог между тях и Комисията.
- Всички заинтересовани страни, включително потребители, се информират своевременно за националните законодателни инициативи и икономическите субекти имат достатъчно време за адаптация към бъдещи технически регламенти.

1.1. Географско покритие

Процедурата има значителен принос при гарантиране спазването на правилата на вътрешния пазар при разширяването на ЕС. Установеният след 2002 г. диалог със страните-кандидатки доведе до въвеждане на опростена процедура, чрез която тези страни получават административния капацитет, техническата структура и необходимото знание за прилагане на Директивата, още преди датата на присъединяването им (виж приложение 10).

За да се гарантира, че Директивата се транспонира правилно, в някои от тези страни са организирани семинари за запознаване с процедурата и обсъждане на мерките, приети от националните органи.

След 1 май 2004 г., всички нови държави-членки можеха да прилагат изцяло процедурата, а преводи на нотифицирани проекти се предлагаха на всички 20 официални езика на ЕС.

Успехът на инициативата се потвърждава и от броя нотификации от 10-те нови държави-членки: 64 между 1 май и 31 декември 2004 г. и 196 през 2005 г. (26,5% от общия брой нотификации от 25-те държави-членки).

1.2. Приложение на процедурата в контекста на „по-добро законодателство“

През отчетния период, по плана за действие за опростяване и подобряване на законодателната страна⁸ на Комисията, в рамките на процедурата по нотификация са предприети множество инициативи. За да се гарантира наличност на всеобхватна информация при разглеждане на нотифицирани проекти, държавите членки са поканени да представят заедно с нотифицираните проекти проучвания за въздействие (или заключенията им), когато са извършени подобни проучвания. Като анализират тези проучвания за въздействие, държавите членки преценят предварително кой е най-подходящият за използване инструмент.

Освен това, Комисията засили усилията си, във връзка с принципите на по-добро законодателство, да осигури яснота и последователност в нотифицираните проекти и да идентифицира ненужно сложни или обременителни процедури, които да бъдат опростени за да се улеснят икономическите субекти, като се гарантира висока степен на защита на общественото здраве, потребителите и околната среда.

В частност националните органи са поканени да обърнат внимание на следните аспекти:

- езиковите норми в проектите;
- възможността за оценка на регулаторната среда в определен сектор като се обнародват консолидирани версии на законодателните текстове;
- установяване на процедури, които налагат ненужно сложни и обременителни административни тежести върху икономическите субекти, в частност при пускане на нов продукт на пазара или регулиране на дейности в мрежата.

1.3. Подобрения по управление на процедурата

През периода 2002-2005 г., Комисията проведе редица кампании, с цел да задълбочи прозрачността и диалога с националните органи. На първо място бе подобрена работата с базата данни ТРИС („Информационна система за технически регламенти“), така че от 2002 г. всички документи се изпращат електронно в стандартизиран формат. Второ, държавите членки са задължени да упоменат в нотификацията си проучване за въздействие, което са извършили (виж параграф 1.2 по-горе). На трето, и последно място, от тях се изисква да посочат, дали проектите им могат да засегнат международната търговия, и следователно по тях следва да се обмени информация по реда на споразуменията за санитарни и фито-санитарни мерки (СФС споразумение) и/или за техническите бариери пред търговията (ТБТ споразумение) в рамките на СТО. Тази информация позволява на Комисията да обвърже за всеки нотифициран проект международните измерения с тези на Общността, както и да оцени по-точно

⁸ Виж по-горе, бележка 2.

последниците им и да защитава интересите на европейската индустрия в рамките на СТО по-ефективно.

На електронния адрес <http://ec.europa.eu/enterprise/tris>, Комисията осигурява обществен достъп до нотифицираните проекти на всеки от 20-те официални езика в ЕС, както и основна информация за протичане на самата процедура. Наблюдава се постоянен ръст на месечните посещения на този адрес – от 4459 през 2003 г. до 11 109 през 2005 г. (виж приложение 13).

За да могат заинтересованите страни да отговарят ефективно на компетентните органи, през 2003 г. е въведена система с адреси за кореспонденция. Само с една обикновена регистрация нотифицираните проекти за регламенти от държави-членки, в съответната област по интереси, се изпращат автоматично по електронна поща. Броят на регистрираните лица също нараства (от 420 абоната в края на 2003 г. до 1300 в края на 2005 г.).

2. ПРИЛОЖЕНИЕ НА ПРОЦЕДУРАТА ПО НОТИФИКАЦИЯ

2.1. Ефективност: общ обзор

► Обем на нотификациите и засегнати сектори

За периода между 2002 г. и 2004 г. (ЕС-15), общият брой нотифицирани проекти намалява слабо в сравнение с предходния период (1487 в сравнение с 1872 между 1999 г. и 2001 г.) – около 500 нотификации годишно. Разширението (ЕС-25) допринесе за увеличаване на нотификациите до 739 през 2005 г.

Един от факторите, обясняващи високия брой нотифицирани проекти от държави-членки, е съдебният прецедент в практиката на Съда на Европейските общности след делото „CIA Security International“⁹, и по-точно неприложимостта срещу трети лица на технически регламенти, които не са нотифицирани преди това до Комисията (за последните съдебни прецеденти, виж приложение 9).

Както и в миналото, селскостопанските и хранителни продукти остават сектора с най-много нотификации през отчетния период. Включените теми се отнасят до етикети на храни, хранителни добавки, проследяване и контрол на произхода на продукти, както и мерки по съвместното съществуване на генетично изменени организми (ГИО) с конвенционални и органични култури. Нотификациите са нараснали значително в сектори като телекомуникации, транспорт, строителство и, особено през 2005 г., енергия и техническа механика. В областта на услугите на информационното общество нотификациите се отнасят основно за електронния подпис, електронната търговия и имена на домейни (виж Приложения от 11.1 до 11.3).

⁹ Дело C-194/94 *CIA Security International SA* срещу *Signalson SA* и *Securitel SPRL* [1996] ECR I-2201.

► Разгледани въпроси

При не хармонизираните области, за които се отнасят разпоредбите на членове от 28 до 30 (свободно движение на стоки), и 43 и 49 (право на установяване и свобода на предоставяне на услуги) от договора за ЕО, реакциите на Комисията са целели да предупреждават държавите членки за възможни препятствия пред търговията, които могат да възникнат от диспропорционални и ненужни мерки по поставени цели. Освен това Комисията покани държавите членки, след нейно становище по тълкуване на съобразността на даден проект с принципа на взаимно признаване в съответния сектор, да включат във всеки проект за технически регламент клауза за взаимно признаване¹⁰.

При хармонизираните области реакциите са целели да осигурят национални мерки, които да са обосновани и съвместими с правото на Общността, а не само да транспонират директивите.

- От 2004 г. множество държави-членки са нотифицирали за проекти върху съвместното съществуване на генетично изменени култури с конвенционални и органични култури, както и върху контрола срещу случайни замърсявания с ГИО. Анализирани в светлината на Директива 2001/18/ЕК (съзнателно освобождаване на ГИО), тези текстове представляват примери за законодателни решения за останалите държави-членки.
- През 2004 г. множество проекти са подадени за въвеждане на системи за виждане в т. нар. „мъртва точка“ за водачите на товарни автомобили, което доказва необходимостта от ускоряване на влизането в сила на общи правила в област вече хармонизирана на общностно ниво общностно ниво с Директива 2003/97/ЕК.
- Това важи и за проекти по вещества, използвани като съставки в хранителни добавки, които са само частично хармонизирани на общностно ниво.
- Анализ на активната законодателна дейност на национално ниво в сектора на игри на късмета, в който няма общи правила, изтъкна аспекти на свободното движение в рамките на вътрешния пазар и националната социална политика.
- След 2003 г. са подадени множество нотификации в областта на радиотехническият интерфейс, сектор, в който бързото технологично развитие доведе до изключително сложни национални законодателства, които могат да създадат бариери във вътрешния пазар.

► Реакции

Комисията е излязла с 293 подробни становища, които покриват 12,7 % от общия брой нотифицирани проекти през отчетния период – 2290. През периода 1999-2001 г. тази стойност е била от 8,2 %. От своя страна, държавите членки са излезли с 275 подробни становища. От 1563 коментари, 802 са дело на Комисията, а 761 – на държавите членки (виж Приложения 11.4 и 11.6).

¹⁰

Улесняване достъпа до пазари на други държави-членки: практическо приложение на взаимното признаване (2003/С 265/02), ОВ С 265/2 от 04.11.2003 г.

В 22 случая Комисията е поканила въпросната държава-членка да отложи приемането на нотифицирани технически регламенти за срок от една година от датата на получаване, за да не се застраши хармонизация на общностно нивото в ход за въпросната област (виж приложение 11.5).

2.2. Приложение на спешната процедура

От общо 2290 нотификации, държавите членки са подали 99 молби за прилагане на спешна процедура по нотифицирани проекти. Комисията потвърди стриктното си тълкуване на изискваните изключителни условия, сред които сериозни и непредвидими обстоятелства, свързани със здравеопазването и безопасността. В резултат на тази нейна позиция, спешната процедура е отказана в случаите, когато е била обоснована само от икономически норми или е предизвикана от опит да се навакса административно забавяне на национално ниво. Спешната процедура е приложена като основателна за 49 случая (виж приложение 11.7).

2.3. Утвърждаване на мерките на Комисията

Това е основният показател за оценка на ангажираността на държавите членки да спазват задълженията си по процедурата. За периода 2002-2005 г. съотношението между броя отговори от държави-членки и обема подробни мнения на Комисията е в задоволителни граници (средно 84,7 %), като постепенно се подобрява (от 78,5 % през 2002 г. ръстът е до 87 % през 2005 г.). Отговорите са основно задоволителни (средно 60.6 % за отчетния период). Редовният диалог между Комисията и заинтересованите държави-членки допринася за това състояние на нещата, като позволява много случаи да се разрешат в рамките на година от нотификацията (виж приложение 11.8).

2.4. Диалог с държавите членки

Редовните заседания на Комитета позволяват обмен на гледни точки по въпроси от общ интерес, както и по конкретни аспекти на процедурата. Между 2003 г. и приемането си, новите 10 държави-членки участват в работата на Комитета като наблюдатели.

Обсъжданията разглеждат с особено внимание разширението от 1 май 2004 г., възможното разширение на обхвата на Директивата към услуги, различни от услугите на информационното общество, публичен достъп до документи, отнасящи се до процедурата 98/34 след влизане в сила на Регламент (ЕК) № 1049/2001, проучванията за въздействие по нотифицирани проекти и пресечните точки между процедурата и други процедури на Комисията по нотификация („всичко в едно“).

В държавите членки са провеждани „пакетни заседания“ и семинари, на които се осъществява пряк диалог между Комисията и националните органи, участващи в процедурата. През 2005 г. се състоя конференция с около 200 участници от държави-членки и европейската промишленост, на която се създадоха условия да се установят очакванията на участниците в процедурата и да се обсъдят възможности за подобряване на ефективността ѝ.

2.5. Нарушения на Директивата

Производствата по нарушения (член 226 от Договора за ЕО) срещу държави-членки се отнасят до неспазване на задълженията им да подават нотификация за технически

регламенти на ниво проект, съобразно разпоредбите на Директивата. Броят на тези производства остава незначителен през отчитания период: три през 2002 г., три през 2003 г., две през 2004 г. и четири през 2005 г. В резултат на производствата по тези нарушения са били отменени всички ненотифицирани национални регламенти от държави-членки. Всички производства са приключени.

2.6. Заключение

През периода между 2002 г. и 2005 г. потребността от процедурата се е доказала напълно като ефективно, прозрачно и административно сътрудничество. Високият брой нотифицирани проекти на технически регламенти от държави-членки съобразно с разпоредбите на Директивата допринася за правомерното прилагане на законодателството на Общността чрез превантивния подход.

Мрежовият подход и високата степен на сътрудничество между Комисията и държавите членки също обезпечава приемане на национални правила, без да се създават технически бариери пред търговията и хармонизиране на мерките на ниво на Общността само там, където това е наистина необходимо, при стриктно прилагане на принципа на субсидиарността. Затова пък, в някои области, където се прилагат хармонизирани мерки, процедурата позволи да се установи необходимост от допълнения или затвърдяване, според случая.

Предприетата интензивна работа по гарантиране спазването на задълженията по реда на Директивата от 10-те кандидати за членство след приемането им позволи да се премине плавно към функциониране на разширения вътрешен пазар.

Разширяването на обхвата на политиката във фирмената сфера остава приоритет в прилагането на процедурата. Нотифицираните проекти се предлагат безплатно в електронни версии на всички официални езици на ЕС. Ще продължат усилията по осигуряване на икономическите субекти на възможно най-ясни правни рамки без регулиращи усложнения.